

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4415).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Klaus Berntsen: Med nogle faa Ord skal jeg tillade mig at motivere mit Partis Stilling til den foreliggende Sag. Det er jo en ret mærkelig og ejendommelig Situation med Hensyn til vore indenrigske Forhold, hvori vi i Øjeblikket befinder os. Vi har her i Landet to Grundlove, af hvilke den ene i Aar fylder 50 Aar, men den er dømt til Døden af det danske Folk, og denne Dødsdom er stadfæstet ved Kongens Underskrift paa den nye Grundlov af 5. Juni 1915. For ca. 6 Uger siden var der, saa vidt jeg forstod, Enighed mellem Ministeriet og de to ministerielle Partier og Venstre om Ønskeligheden af, at den nye Grundlov traadte i Kraft den 5. Juni dette Aar, og at denne Ikrafttræden straks efterfulgtes af nye Valg til Folketinget og Landstinget. Den højtærede Konseilspræsident udtalte, at han nødig vilde fremsætte et Lovforslag som det, vi nu har til Forhandling, hvis det da ikke blev nødvendiggjort ved ekstraordinære Forhold. Siden den Tid er der jo ikke sket noget i vort Forhold til Udlandet, der kunde forandre denne Opfattelse, som det store Flertal her i Tinget sammen med Regeringen var enig om, men nu er Venstre imidlertid blevet det eneste Parti her i Salen, der fastholder sit oprindelige Standpunkt og Ønsket om, at man saa hurtigt som muligt kunde se den nye Grundlovs Ikrafttræden. Hvad er det, der er sket i Mellemtiden, som har forandret Situationen? Der er sket det, at det konservative Parti skriftligt har henvendt sig til Ministeriet og bedt om, at den nye Grundlovs Ikrafttræden maa udsættes, til Krigen i Europa er endt. Denne Skrivelse er trykt i Anmærkningerne til Lovforslaget, og det er værd at lægge Mærke til Begyndelsen af den. Det hedder her — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse citere det: „Den overordentlige Tilstand i Europa under den vidtomspændende Krig har i alle Lande opfordret Befolkningen til i saa høj Grad som muligt at indstille Kampen om de Spørgsmaal, der ligger de politiske Partier imellem, og det har da ogsaa i vort Land været en almindelig Opfattelse, at Valgkampe under disse Forhold burde undgaas. Nationale Hensyn dikterer et saadant Ønske, thi under Forhold som de nuværende maa det være Maalet for

Landet at føre en Politik, der saa meget som muligt kan virke samlende, men i Valgkamp kommer *det* i Forgrunden, der skiller og splitter“. Det lyder jo smukt, men efter at denne Skrivelse er blevet tilstillet den højtærede Konseilspræsident, og efter at Regeringen er enedes med tre Partier her i Tinget om at imødekomme dette Ønske, har det konservative Parti for ganske nylig holdt et konstituerende Landsmøde for det nye Parti, og ved den Lejlighed enedes det nye Parti om en Resolution, der stod i mærkelig Modsætning til Indholdet af Skrivelsen til Ministeriet. Med Formandens Tilladelse skal jeg blot citere Punkt 2 af Resolutionen, der lyder saaledes: „Vi udtaler Beklagelse over, at vort Land under Verdenskrigen styres af et Partiministerium, der ved sine sendræftige og mangelfulde Forsvarsforanstaltninger, sine tvetydige Udtalelser om Militærspørgsmaal, sin socialistisk prægede økonomiske Politik og sine Forsøg paa ad administrativ Vej at fremme den radikal-socialistiske Aandsretning har bragt Uro i Befolkningen“. Maa jeg nu spørge: Er denne Resolution, der jo blev enstemmigt vedtaget paa det nævnte Landsmøde, Udtryk for en Politik, der saa meget som muligt kan virke samlende, eller er den Udtryk for, som der staar i nævnte Skrivelse, at ved en Valgkamp kommer *det* i Forgrunden, der skiller og splitter? Det forekommer mig, at her har det Parti, der ikke ønsker Valg for at have Fred og Ro i Landet og ikke komme ind i en Valgkamp, fremsat Udtalelser, som forekommer mig ret lidenskabelige og aggressive overfor Regeringen og sikkert ikke er beregnede paa at samle, men snarere atsplitte og sprede. Ja, med Mund og Pen har det konservative Parti fulgt sine Forgængere og bekæmpet de radikale og socialistiske Partier; men i Handling gør de det modsatte. I Dag stemmer det konservative Parti for det foreliggende Lovforslag, og dettes Vedtagelse er selvfølgelig en Tilkendegivelse af, at man ikke ønsker Valg for ikke at lægge Hindringer i Vejen for, at Ministeriet kan fortsætte den Politik, som Højre i saa høj Grad fordømmer, ikke blot eet Aar, men Konsekvensen af Vedtagelsen bliver selvfølgelig den, at er Krigen ikke endt til næste Aar, vil et lignende Forslag blive fremsat af Regeringen og vedtaget af de samme Partier som det i Dag foreliggende. I de første 2 Aar kan der altsaa ikke være Tale om Grundlovens Ikrafttræden under Forudsætning af, at Krigen ikke ender i de 2 Aar, hvad der jo desværre ikke er nogen Udsigt til.